

Slavnosti Velikonoc



S přibývajícím postním nedělím se blížíme k vyvrcholení – slavnosti Velikonoc. Vždy mě až mrazí, co všechno se nám každoročně otevírá během tzv. velikonočního třídení. Obřady Zeleného čtvrtku, Velkého pátku i velikonoční vigilie Bílé soboty jsou jiné, jsou delší, ale především jsou plné symbolů, které nás mají vtáhnout do událostí, odehrávajících se před dvěma tisíci roky.

Na Zelený čtvrtek se dopoledne shromažďují v katedrále kněží diecéze kolem svého biskupa. Tato bohoslužba je především díkem za dar svátostného kněžství. Kněží mají obnovit své odhodlání, které vyjádřili při kněžském svěcení – sloužit Kristu a církvi a být zajedno se svým biskupem. Biskup během mše svaté posvětlí oleje, které se budou po celý rok používat v diecézi: olej křížmo, jímž jsou mazáni břimovanci, nově svěcení kněží a biskupové, a oleje k mazání nemocných a katechetů. Při večerní bohoslužbě pak máme znovu prožít poslední setkání apoštolů s Kristem ve večeřadle. Ježíš nejprve na znamení odpustění a bratrské lásky umývá nohy svým apoštolům a potom jako největší projev lásky obtuje své tělo a krev pod způsoby chleba a vína a tento poklad světuje své církvi, aby ho v osobě apoštolů a jejich nástupců zprostředkovávala všem věřícím. Symbolicky doprovázíme za závěr bohoslužby Krista do Getsemanské zahrady a můžeme prožít jeho bezprostřední přípravu na utrpení. Prázdný svátostník a oltář, který je zbaven plátna, nám má připomínat Kristovu opuštěnost v posledních chvílích.

Velký pátek je v celém liturgickém roce jediný den, kdy se neslaví mše svatá. Církev uvažuje o umučení svého Pána a Ženicha. Podle prastaré tradice umlknou na Zelený čtvrtek zvony a varhany a celé velkopáteční obřady tak provází ticho. V naprostém tichu tak na začátku obřadů vykoná kněz prostraci (vrhne se na tvář) před oltářem, abychom si všichni uvědomili, že i pro naše hříchy musel Kristus zemřít na kříži. Čtení z pašijí podle evangelisty Jana nám znovu připomíná zásadní momenty posledních Ježíšových hodin. Tak jako Kristus na kříži prošel za celý svět, církev ve starobylých velkopátečních přimluvách prosí za všechny lidi. Ve středu velkopátečních obřadů stojí kříž: na něm Kristus přináší svoji oběť za vykopení lidstva, z jeho probození boku se rodí církev. I my máme možnost učit kříž jako prostředek naší spásy, přistupujeme a pozdravíme ho úklonou nebo pokleknutím. Nechceme ale jen slavit památku Ježíšovy smrti, vždyť On smrt přemohl a získal nám věčný život. Nabízí nám své tělo v eucharistii, abychom i my mohli žít navěky. Protože se neslaví mše svatá, přináší se eucharistie z místa, kam byla uložena předchozí večer a je rozdávána věřícím.

I Bílou sobotu provází ticho. V breviáři se na Bílou sobotu čte úryvek ze starobylé homilie: „Co se to děje? Na zemi je dnes veliké ticho. Veliké ticho a samota. Veliké ticho, protože Král spí. Země se zděšila a zmlkla, protože vtělený Bůh usnul a vyburcoval ty, kteří od věků spali. Vtělený Bůh zemřel a otřásl říši mrtvých.“ I my proto v tichu setráváme u Kristova hrobu a uvažujeme o jeho spásitelském díle. A po západu slunce se scházíme, abychom slavili svatou noc, ve které Kristus vstal z mrtvých. Židé slavili tuto noc jako památku na vysvobození z egyptského otroctví a nám je předobrazem noci opravdového vysvobození, v níž Kristus rozmloují pouta smrti a vítězství vyšel z hrobu. Požehnaný oheň na začátku vigilie a od něj zapálená velikonoční svíce symbolizuje vzkříšeného Krista – světlo světa. Chvalozpěv na tuto svíci nám znovu staví před očel velikonoční tajemství a ve starozákonních čteních slyšíme o velkolepých Božích skutcích v díle spásy. A pak přichází zlom – rozezní se varhany a zvony a my spolu s celou církví děkujeme za veliké dílo vykopení chvalozpěvem Sláva na výsostech a radostně velikonoční aleluja naplňuje naše nitro. Křestní voda, která je posvěcena, je symbolem očištění a má se stát pramenem života věčného pro všechny, kdo uvěří a chtějí být pokřtěni. I my všichni si máme připomenout svůj křest a obnovit křestní sliby, které za mnohých z nás slíbili naši rodiče a kmotři, chceme se zřící zlého a vyznat víru církve, abychom se mohli se vzkríšeným Kristem znovu setkat v eucharistii.

Přeji sobě i Vám, abychom znovu o letošních Velikonocích skrze znamení liturgie prožili velikou Boží lásku ke slabému člověku.

Miloslav Marek

OBSAH

Úvodník
Úvodní slovo: Slavnosti Velikonoc **3**

Rozhovor
P. Vilém Marek Štěpán O.Praem.,
administrátor farnosti Liběšice u Zátce:
Mít rád lidi a neživit v sobě přehnaná
očekávání **4**

Představujeme farnost
Liběšice u Zátce **7**

Duchovní slovo
P. Jan Jucha MS: Pokoj čistého srdce **10**

Církevní stavby v diecézi
S Radkem Rejškem za varhanami
kostelů litoměřické diecéze:
kostel Nanebevzetí Panny Marie
v Postoloprtech **11**

Zprávy
Rozhovor s R.D. Jiřím Smolkem o přípravě
naší mládeže na setkání v Krakově **12**
Krátké zprávy z diecéze **12**
Rozhovor s Ivou a Františkem Růžičkovými
o aktivitách centra pro rodinu **14**

Napsali jste
Příspěvky čtenářů **15**
Historické kalendárium **6**

Charita
Co se děje v charitách litoměřické diecéze **18**

Pozvánky
Pozvánky, knižní nabídka **20**
Pozvánky, z diářů biskupa a gen. vikáře **22**

Fotogalerie
Postoloprtské varhany očima dětí **23**



Fotografie na titulní straně časopisu:
Velikonoční vigilie
s biskupem
Janem Baxantem
Foto: Karel Pech
*Fotografie bez
uvedení autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
21. ročník • 3. číslo • 20 Kč